

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ НА ІСПИТ З ЛОГІКИ ДЛЯ ЮРИСТІВ (ДОДАТОК)

- Ким із філософів вперше було запропоновано термін «логос»?**
а) Аристотелем; б) Парменідом; в) Гераклітом; г) Зеноном Елейським.
- Що є об'єктом вивчення науки логіки?**
а) природа; б) психічні процеси; в) мислення; г) поведінка людини.
- Який ступінь процесу пізнання слідує за чуттєвим пізнанням?**
а) конкретне пізнання; б) інтуїтивне пізнання; в) абстрактне пізнання; г) конструктивне пізнання.
- Вкажіть одну з особливостей абстрактного мислення:**
а) раціональність; б) опосередкованість; в) поняття; г) можливість формалізації.
- Як називаються внутрішні, суттєві, необхідні, повторювані зв'язки між думками?**
а) логічні закони; б) умовиводи; в) логічні слідування; г) імплікативні висловлювання.
- Як називається процес створення особливої штучної мови і зображення цією мовою абстрактних об'єктів науки та наукового знання?**
а) екстраполяція; б) формалізація; в) ідеалізація; г) узагальнення.
- Який термін фіксує закономірності явищ об'єктивного світу?**
а) логіка історії; б) жіноча логіка; в) заліза логіка; г) логіка мислення.
- Як називається форма мислення, за допомогою якої ми щось стверджуємо або заперечуємо?**
а) твердження; б) речення; в) висловлювання; г) поняття.
- Скільки законів існує в традиційній логіці?**
а) три; б) чотири; в) п'ять; г) понад десять.
- Як називається процес уявного відділення окремих або загальних властивостей, ознак і відношень від конкретного предмета, які цікавлять людей у даний час?**
а) аналогія; б) узагальнення; в) абстрагування; г) дедукція.
- Назвіть основний метод науки логіки:**
а) дедукція; б) індукція; в) метод побудови гіпотез; г) формалізація.
- У якій науки предмет дослідження такий самий, як у логіки?**
а) математики; б) психології; в) педагогіки; г) жодної.
- Як визначав термін «логос», що є в основі слова «логіка», його творець?**
а) всезагальний закон буття; б) правило; в) канон поведінки і мислення; г) система знань.
- У чому опредмечується мислення?**
а) свідомості; б) мові; в) відчуттях, сприйняттях, уявленнях; г) законах логіки.
- Що є результатом ідеалізації?**
а) узагальнення; б) ідеальні об'єкти; в) логіко-математичні абстракції; г) сприйняття.
- Закінчіть думку: формалізована мова, на відміну від природної...**
а) є семантично замкнутою; б) містить невизначеність правил побудови мовних виразів; в) містить невизначеність правил надання значень мовним виразами; г) не містить багатозначних термінів.
- Який із названих методів є логічним методом пізнання?**
а) метод розрахунку; б) контент-аналіз; в) спостереження; г) формалізація.
- Як називалися сформульовані Зеноном Елейським складні парадоксальні задачі, що доводили неможливість руху, простору і множинності?**
а) антиномії; б) апорії; в) парадокси; г) софізми.
- Хто є автором логічних трактатів «Категорії», «Перша аналітика», «Друга аналітика», «Про софістичні спростування», «Топіка», «Про тлумачення»?**
а) Аристотель; б) Христ; в) Северин Боецій; г) Г. В. Ляйбніц.
- Як звали Римського папу, португальського походження, автора праці «Summula logicae», яка містила мнемонічні прийоми для засвоєння схоластики і початки теорії супозицій і була дуже популярним підручником у середньовічних університетах?**
а) Раймунд Луллій; б) Петро Іспанський; в) Михайло Пселл; г) П'єр де ля Раме.
- Хто опублікував у 1847 р. статтю «Математичний аналіз логіки», яка поклала початок створенню «алгебри висловлювань», що отримала розвиток і практичне застосування в програмуванні і техніці?**
а) А. де Морган; б) Дж. Буль; в) Е. Шредер; г) Г. Фреге.
- Як називався період розвитку науки логіки, в якій враховували не лише форму, а й зміст висловлювань?**
а) традиційна логіка; б) математична логіка; в) некласична логіка; г) багатозначна логіка.
- Хто з філософів першим дав онтологічне формулювання закону тотожності?**
а) Сократ; б) Геракліт; в) Аристотель; г) Парменід.
- Як називався перший в історії філософії твір, присвячений проблемам логіки?**
а) «Органон»; б) «Перша аналітика»; в) «Про природу»; г) «Про логіку, або Канон».
- У якому творі логіку визначено як «мистецтво мистецтв і науку наук»?**
а) «Перша аналітика»; б) «Друга аналітика»; в) «Синопсис»; г) «Математичний аналіз логіки».
- Назвіть середньовічного логіка, автора трактату «Ars magna» («Велике мистецтво»), в якому вміщено метод механічного комбінування понять, що вплинув на подальший розвиток ідеї логічних машин:**
а) Раймунд Луллій; б) Петро Іспанський; в) Михайло Пселл; г) П'єр де ля Раме.
- Як називаються логічні числення, в яких не діє принцип двозначності?**
а) класичні системи алгебри висловлювань; б) багатозначні логіки; в) логіка Аристотеля і логіка Христуса; г) індуктивна логіка Ф. Бекона і Дж. С. Мілля.

Як називається тип мислення, за допомогою якого опредметнюють думку в мовних образах?

а) конкретне; б) вербальне; в) абстрактне; г) дискурсивне.

Які є основні види мислення?

а) раціональне, емпіричне; б) теоретичне, практичне, професійне; в) конкретне, абстрактне; г) концептуальне, вербальне, абстрактне.

Як називається вид знаків, значення яких повністю визначене тим предметом, якому вони відповідають (наприклад, фотографії, відбитки пальців)?

а) знаки-символи; б) знаки-копії; в) знаки індекси; г) мовні знаки.

Які мислителі першими розробили семіотичний підхід до аналізу мови?

а) Ф. Бекон і Дж. С. Мілль; б) Б. Рассел і А. Н. Вайтгед; в) школа Бурбакі; г) Ч. С. Пірс і Ч. Морріс.

Назвіть термін, яким позначають перехід від дослідження мислення як основної теми філософування до дослідження мови як альтернативи cogito Р. Декарта:

а) логічний поворот; б) лінгвістичний поворот; в) прагматичний поворот; г) семантичний поворот.

Що відносять до основних семантичних категорій?

а) істину і хибу; б) поняття, судження, умовивід; в) логічні закони; г) висловлювання і вирази, що відіграють певну роль у складі речення.

Яке визначення істини запропонував польський логік Альфред Тарський, стверджуючи, що «Висловлювання А істинне тоді, і тільки тоді, коли дійсно Р»?

а) прагматичне; б) семантичне; в) кореспондентське; г) регулятивне.

Скільки істиннісних значень, згідно з формально-логічною концепцією традиційної логіки, може мати будь-яке висловлювання?

а) одне; б) два; в) три; г) безліч.

Назвіть функцію мислення, суть якої полягає у розробці правил, норм, стандартів життєдіяльності людини і суспільства:

а) пізнавальна; б) проєктувальна; в) прогнозувальна; г) технологічна.

Як по-іншому називають візуальне мислення?

а) абстрактним; б) наочно-образним; в) дискурсивним; г) алогічним.

Як називається наука про знаки?

а) синергетика; б) семіотика; в) семантика; г) синектика.

У межах якого розділу семіотики вивчають відношення знаків до їхніх об'єктів?

а) синтаксис; б) семантика; в) прагматика; г) діалектика.

За якою назвою відоме співвідношення між знаком, його смислом і значенням, вперше запропоноване Отгеном і Річардсом?

а) логічний квадрат; б) modus ponens; в) трикутник співвіднесення; г) діаграми Отгена-Річардса.

Чим є істина, згідно з конвенціональною концепцією?

а) корисністю; б) відображенням; в) несуперечливістю; г) домовленістю.

За якою назвою відоме твердження про те, що саме мова визначає мислення?

а) гіпотеза лінгвістичної додатковості; б) гіпотеза лінгвістичної універсальності; в) гіпотеза лінгвістичної відносності; г) гіпотеза Ейлера.

Чим є істина, згідно з конвенціональною концепцією?

а) корисністю; б) відображенням; в) несуперечливістю; г) домовленістю.

За якою назвою відоме твердження про те, що саме мова визначає мислення?

а) гіпотеза лінгвістичної додатковості; б) гіпотеза лінгвістичної універсальності; в) гіпотеза лінгвістичної відносності; г) гіпотеза Ейлера.

Як в логіці поділяють вирази, що відіграють певну роль у складі речення?

а) дескриптивні і логічні терміни; б) поняття і функціональні знаки; в) самостійні і службові частини мови; г) розповідні, запитальні, спонукальні.

В якому з варіантів правильно визначено поняття?

а) форма мислення, яка є результатом узагальнення і виділення предметів деякого класу за загальними та специфічними для них ознаками; б) форма мислення, за допомогою якої ми щось стверджуємо чи заперечуємо про деякий предмет чи клас предметів; в) смисл і значення імені; г) думка про предмет, що є ґрунтованою на законах логіки.

Як називається сукупність суттєвих ознак предметів, які об'єктивно характеризують їхню природу?

а) обсяг поняття; б) смисл слова; в) зміст поняття; г) поняття.

На які види поділяють поняття залежно від типу елементів його обсягу?

а) конкретні і абстрактні; б) збірні і незбірні; в) співвідносні і безвідносні; г) позитивні і негативні.

Закінчіть думку: у відношенні співвідпорядкування знаходяться поняття, які є ...

а) видами одного роду; б) непорівнюваними поняттями; в) родовим і видовим поняттями; г) категоріями.

Як називається логічна категорія, під яку можна підвести поняття?

а) висловлювання; б) форма мислення; в) логічний закон; г) логічна операція.

Закінчіть думку: відношення і властивості предметів називають...

а) ознаками предмета; б) особливостями предмета; в) обсягом предмета; г) визначенням предмета.

Що таке обсяг поняття?

а) відношення; б) предмети; в) абстрактні об'єкти; г) думки.

Як називається вид понять, в яких узагальнено не окремі предмети, а множини однорідних предметів, помислені як єдине ціле?

а) конкретні; б) абстрактні; в) співвідносні; г) збірні.

Як називається поняття, в змісті якого зафіксована відсутність певної ознаки?

а) порожнє; б) негативне; в) незбірне; г) безвідносне.

Як називаються поняття, елементи обсягу яких можна полічити?

а) конкретні; б) загальні; в) позитивні; г) реструкуючі.

Які відношення існують між несумісними поняттями?

а) протилежності, співвідпорядкування, суперечності; б) протилежності, перехрещення, суперечності; в) часткової сумісності, співвідпорядкування, суперечності; г) протилежності, суперечності, нетотожності.

Яке відношення існує між родовим і видовим поняттями?

а) перехрещення; б) підпорядкування; в) сумісності; г) тотожності.

Яка дескрипція є визначеною?

а) та, що точно вказує на предмет позначення; б) та, що вказує на будь-який предмет з певної сукупності; в) та, що вказує на декілька предметів одразу; г) та, що вказує на поняття, яке немає обсягу.

За допомогою якої фігури традиційно в логіці позначають обсяг поняття?

а) коло; б) квадрат; в) трикутник; г) еліпс.

Якими символами в загальній логіці позначають поняття?

а) A, B, C, D; б) \wedge , \vee , \neg , \rightarrow ; в) \forall , \exists ; г) +, -, *, /.

Які з відображених у понятті ознак об'єкта пізнання називаються суттєвими?

а) ті, без яких він не може існувати; б) ті, які буває йому притаманні, а буває і ні; в) ті, які поступово виникають; г) ті, які поступово зникають.

Яке з названих понять належить до логічної характеристики змісту поняття?

а) конкретне; б) загальне; в) одиничне; г) реєструвальне.

Яке з названих понять належить до логічної характеристики обсягу поняття?

а) загальне; б) абстрактне; в) позитивне; г) збірне.

За допомогою якої логічної операції розкривають зміст певного терміну, хоча й залишають поза увагою його суть?

а) номінальне визначення; б) реальне визначення; в) аксіоматичне визначення; г) генетичне визначення.

Як називається вид явних визначень, в яких видовою ознакою є, зокрема, властивості визначуваних предметів?

а) атрибутивно-реляційні; б) генетичні; в) операційні; г) аксіоматичні.

Яка логічна помилка виникає внаслідок порушення такого правила визначення понять, як «Визначення не повинно утворювати кола, тобто поняття не слід визначати через самих себе»?

а) надто широке визначення; б) «не слідує»; в) тавтологія; г) визначення невідомого через невідоме.

З чого складається структура поділу поняття?

а) родового і видового понять; б) дефінієндуму і дефінієнсу; в) змісту, обсягу і смислу поняття; г) діленого поняття, основи поділу і членів поділу.

Що таке дефінієнс?

а) поняття, за допомогою якого розкривають зміст невідомого поняття; б) поняття, зміст якого треба розкрити; в) обсяг поняття; г) зміст поняття.

Що є межею обмеження поняття?

а) нульове поняття; б) поняття, які уже не мають родового поняття; в) поняття, які уже не мають видового поняття; г) поняття, обсяг яких формує безкінечна множина предметів.

За допомогою якої логічної операції розкривають зміст предмета чи явища, тобто визначають його суттєві ознаки?

а) номінальне визначення; б) реальне визначення; в) опис; г) роз'яснення.

Назвіть вид явного визначення, в якому видовою ознакою є спосіб походження, створення чи конструювання деякого предмета:

а) атрибутивно-реляційне; б) генетичне; в) операційне; г) аксіоматичне.

Яка логічна помилка виникає внаслідок порушення такого правила визначення, як «Визначення повинно бути сумірним, тобто обсяги дефінієндуму і дефінієнсу повинні бути однаковими»?

а) надто широке визначення; б) «не слідує»; в) тавтологія; г) коло у визначенні.

За допомогою якого логічного прийому перелічують суттєві в певному аспекті ознаки?

а) опис; б) характеристика; в) порівняння; г) роз'яснення.

Назвіть логічну помилку, що виникає внаслідок порушення такого правила поділу, як «Поділ повинен бути сумірним»:

а) «поділ із зайвими членами»; б) стрибок у поділі; в) тавтологія; г) «не слідує, не впливає».

Що таке дефініція?

а) логічна операція, за допомогою якої визначають обсяг поняття; б) логічна операція, за допомогою якої визначають зміст поняття; в) теоретичний опис предмета; г) елімінація (вилучення) поняття з мови наукової теорії.

Як називається помилка, яка виникає при неправильному визначенні поняття?

а) підміна поняття; б) стрибок у поділі; в) «не слідує»; г) тавтологія.

Що таке поділ поняття?

а) логічна операція над змістом поняття; б) логічна операція над обсягом поняття; в) дефініція поняття; г) аналог мервелогічного поділу.

В якому з варіантів більш точно вказано специфіку висловлювання?

а) висловлювання – це речення; б) висловлювання – це логіко-семантична категорія, яка виражає форму мислення і форму виразу знання; в) висловлювання – це форма мислення, за допомогою якої предмети, явища і процеси відображаються в їхніх суттєвих і специфічних ознаках; г) висловлювання – це міркування.

Як називається речення, смислом якого є судження, а значенням – істина та хибність?

а) поняття; б) висловлювання; в) умовивід; г) описова мовна конструкція.

Як називається логічна операція, мовною формою виразу якої є сполучники «і», «та»?

а) імплікація; б) еквіваленція; в) диз'юнкція; г) кон'юнкція.

Яким сполучником поєднано два прості висловлювання у складному, що є хибними, а саме складне висловлювання в той же час – істинне?

а) кон'юнкція; б) сильна диз'юнкція; в) слабка диз'юнкція; г) імплікація.

Закінчіть думку: висловлювання, що є істинним за логічною характеристикою – це...

а) висловлювання, яке має певний зміст; б) висловлювання, яке має правильну логічну форму виразу; в) висловлювання, зміст якого відповідає дійсності; г) висловлювання, яке є промовленим професіоналом своєї справи.

Як називається вид простого висловлювання, в якому виражено певне відношення між двома і більше об'єктами думок?

а) реляційне; б) екзистенціальне; в) аксіоматичне; г) атрибутивне.

Як називається частина висловлювання, що вказує на ознаки, які приписують предмету думки?

а) об'єкт; б) суб'єкт; в) предикат; г) логічна зв'язка.

До якого виду зараховують одиничні висловлювання?

а) часткові; б) стверджувальні; в) заперечні; г) загальні.

Між якими висловлюваннями наявне відношення часткової сумісності (підпротилежності)?

а) А й І; б) А й О; в) О й І; г) Е й О.

Як позначають заперечення?

а) \wedge ; б) \vee ; в) \rightarrow ; г) \neg .

Сила, якого логічного сполучника є найменшою?

а) імплікація; б) еквіваленція; в) диз'юнкція; г) кон'юнкція.

Як по-іншому називають доповнювальне запитання?

а) що-запитання; б) чи-запитання; в) чому-запитання; г) коли-запитання.

Як називається запитання, метою якого є на підставі навмисне зробленої логічної помилки чи використання двозначних термінів, заплутаних міркувань досягти «бажаної» для того, хто задає запитання, відповіді?

а) провокативне; б) софійне; в) складне; г) риторичне.

Що вивчає інтерrogативна логіка?

а) запитання; б) модальні судження; в) значення термінів; г) парадокси.

На які види залежно від варіативності запитань поділяють відповіді?

а) альтернативні і безальтернативні; б) логічні і нелогічні; в) прямі і непрямі; г) парадоксальні і непарадоксальні.

На які види поділяють відповіді залежно від того, наскільки явно або неявно виражена у них інформація?

а) зрозумілі і незрозумілі; б) прямі і непрямі; в) логічні і нелогічні; г) софістичні і риторичні.

Який логічний закон порушено, коли допущено логічну помилку «відповідь не на поставлене запитання»?

а) тотожності; б) несуперечності; в) виключеного третього; г) достатньої підстави.

В якому з варіантів логічна помилка у відповіді визначена правильно?

а) «занадто широка або занадто вузька відповідь»; б) внутрішньо несуперечлива відповідь; в) пряма відповідь; г) непряма відповідь.

Як що саме можна охарактеризувати істинність висловлювань?

а) властивість; б) відношення; в) форму мислення; г) зміст.

Який із термінів вказує на те, що висловлювання багатозначне?

а) хибно; б) істинно; в) невизначено (нейтрально); г) істинно і хибно.

Вкажіть формулу кон'юнкції:

а) $A \rightarrow B$; б) $\neg B$; в) $A \wedge B$; г) $A \vee B$.

Вкажіть формулу диз'юнкції:

а) $A \rightarrow B$; б) $\neg B$; в) $A \wedge B$; г) $A \vee B$.

Що є результатом пізнавальної діяльності людей, вираженим у знаковій або символічній формі?

а) формалізована мова; б) наука; в) знання; г) внутрішній світ людини.

Що в деонтичній логіці буває регулюючим, контролюючим, зобов'язуючим, регламентуючим?

а) норми; б) закони; в) поняття; г) принципи.

Як називається вид модальної логіки, яка досліджує висловлювання з такими модальностями, як «необхідно», «дійсно», «можливо», «випадково»?

а) алетична; б) деонтична; в) аксіологічна; г) темпоральна.

Як називається вид модальної логіки, яка досліджує висловлювання з такими модальностями, як «обов'язково», «дозволено», «заборонено»?

а) алетична; б) деонтична; в) аксіологічна; г) темпоральна.

Який із названих термінів позначає нормативне висловлювання?

а) аксіома; б) факт; в) оцінка; г) правило поведінки.

Закінчіть думку: інтелектуальний суб'єкт в епістемічній логіці – це...

а) особа, що все знає; б) носій знання і віри; в) носій віри; г) носій знання.

Під якою назвою відоме твердження про те, що «Якщо суб'єкт x має суму знань, то припускаємо, що він повинен знати і усі логічні наслідки, які слідують з того, що він знає, тобто суб'єкт x повинен виводити всі логічні наслідки з цього знання, але в силу своїх можливостей, він може вивести лише логічні одиничні наслідки»?

а) бритва Оккама; б) парадокс всезнаючого суб'єкта; в) принцип економії мислення; г) парадокс матеріальної імплікації.

В якій логіці можна проаналізувати висловлювання про те, що «Завтра буде морський бій»?

а) алетичній; б) деонтичній; в) епістемічній; г) темпоральній.

Назвіть видатного представника часової логіки XX ст.:

а) Я. Хінтікка; б) М. Попович; в) А. Прайор; г) К. І. Льюїс.

Закінчіть правильно думку: якщо A заборонено, то $A \dots$

а) недозволено; б) необов'язково; в) заборонено, але не для всіх; г) незаборонено.

Як називається вимога певної соціальної поведінки на підставі належного, тобто того, як повинно бути в деонтичній логіці?

а) правило; б) команда; в) власне норма; г) розпорядження.

Яке висловлювання є аксіомою алетичної логіки?

а) $\Box A \rightarrow \neg \Box \neg A$; б) $\Box A \rightarrow \Box A$; в) $A \rightarrow B$; г) $A \rightarrow \neg \Box A$.

Яке висловлювання є аксіомою деонтичної логіки?

а) Якщо A дозволено, то воно не заборонено; б) Якщо A дозволено, то воно обов'язкове; в) Якщо A заборонено, то воно необов'язкове; г) Якщо A заборонено, то воно декому дозволене.

Закінчіть думку: логічний закон в математичній логіці є...

а) необхідним зв'язком між думками; б) необхідним зв'язком між предметами; в) необхідним, повторюваним і суттєвим зв'язком між думками і предметами; г) тотожно-істинною формулою.

Як називаються закони, встановлені людьми в результаті домовленостей?

а) природні закони; б) логічні закони; в) нормативні закони; г) біологічні закони.

В якому з варіантів визначено теоретичний спосіб обґрунтування істинності висловлювань?

а) використання аксіом; б) пошук фактів; в) посилання на авторитетні видання; г) посилання на принципи права.

Який із названих законів є законом традиційної логіки?

а) закон де Моргана; б) закон виключеного третього; в) закон подвійного заперечення; г) закон асоціативності.

Як називаються закони, які можна порушувати, але які не є придумані людьми?

а) природні закони; б) логічні закони; в) нормативні закони; г) біологічні закони.

Яка з наведених формул є символічним записом закону тотожності?

а) $A \rightarrow B$; б) $A \perp \neg A$; в) $A \rightarrow A$; г) $A \vee \neg A$.

Як записують закон достатньої підстави?

а) $A \equiv A$; б) $A \perp \neg A$; в) $A \vee \neg A$; г) жодне з названих.

Оберіть варіант, в якому визначено зміст закону тотожності?

а) «Неможливо думати, якщо не думати що-небудь одне»; б) Два висловлювання, які знаходяться у відношенні протилежності, не можуть бути одночасно істинними; в) «Вищий принцип: нічого не буває без підстави»; г) Кожне висловлювання, щоб воно було істинним, повинно бути логічно обґрунтованим.

При порушенні якого закону виникають логічні помилки «відхід від обговорюваної теми» та «підміна тез в доведенні чи спростуванні»?

а) тотожності; б) несуперечності; в) виключеного третього; г) достатньої підстави.

Який закон можна сформулювати так: «Неможна одночасно і стверджувати, і заперечувати»?

а) тотожності; б) несуперечності; в) виключеного третього; г) достатньої підстави.

Який закон регулює відношення між загальностверджувальним і загальнозаперечним висловлюваннями?

а) тотожності; б) несуперечності; в) виключеного третього; г) достатньої підстави.

В якій із формул наявна суперечність?

а) $\neg(A \wedge \neg A)$; б) $A \wedge \neg A$; в) $A \rightarrow A$; г) $A \rightarrow B$.

Яка з формул не є суперечливою?

а) $A \wedge \neg A$; б) $A \wedge B \wedge \neg A$; в) $\neg(A \wedge \neg A)$; г) $A \wedge B \wedge \neg B$.

Що таке умовивід?

а) сукупність послідовних висловлювань; б) сукупність міркувань; в) виведення висновку з засновків; г) логічний принцип.

Чи можна застосувати логічну операцію протиставлення до частковостверджувальних висловлювань?

а) так; б) ні; в) інколи; г) жодне з вище названого.

В якому з варіантів правильно вказано логічну категорію, під яку можна підвести поняття «умовиводу»?

а) логічний закон; б) принцип логічного мислення; в) сукупність необхідних і неневисловлювальних умовиводів; г) форма мислення.

Як називається вид дедуктивних умовиводів, зроблених на підставі аналізу суб'єктно-предикатної структури простих висловлювань?

а) умовиводи логіки предикатів; б) умовиводи логіки висловлювань; в) умовиводи індуктивної логіки; г) умовиводи монотонної логіки.

Вкажіть два модуси (різновиди) умовно-категоричного силлогізму:

а) простий і складний; б) стверджувальний і заперечний; в) позитивний і негативний; г) кон'юнктивний і диз'юнктивний.

Чи можна застосувати логічну операцію обернення до частковозаперечних висловлювань?

а) так; б) ні; в) інколи; г) жодне з вище названого.

Чи можна застосувати логічну операцію обернення до частковостверджувальних висловлювань?

а) так; б) ні; в) інколи; г) жодне з вище названого.

Як позначають більший термін простого категоричного силлогізму?

а) P; б) M; в) S; г) O.

Яка фігура простого категоричного силлогізму нагадує латинську літеру «Z»?

а) перша; б) друга; в) третя; г) четверта.

Які висловлювання визначають модус IOA?

а) загальностверджувальне, загальнозаперечне і частковозаперечне висловлювання; б) загальнозаперечне, загальностверджувальне і частковостверджувальне висловлювання; в) частковостверджувальне, частковозаперечне і загальностверджувальне висловлювання; г) загальностверджувальне, загальнозаперечне і частковостверджувальне висловлювання.

На підставі чого виводять висновок із засновків?

а) законів логіки; б) принципів науки; в) теоретичних і емпіричних фактів; г) граматичних правил.

Вкажіть, що є різновидом умовиводу?

а) аналогія; б) референція; в) закон тотожності; г) кон'юнктивне висловлювання.

Який із наведених виразів є формулою умовно-категоричного силлогізму?

а) $((A \rightarrow B) \wedge A) \rightarrow B$; б) $A \rightarrow B$; в) $(A \perp B) \wedge \neg A \rightarrow B$; г) $A \vee \neg A$.

Скільки термінів має бути в простому категоричному силлогізмі?

а) один; б) два; в) три; г) чотири.

Яких правил треба дотримуватися, щоб правильно побудувати простий категоричний силлогізм?

а) правил введення логічних постійних; б) правил усунення логічних постійних; в) правил введення і усунення логічних постійних; г) правил термінів, засновків, фігур.

Назвіть вид індуктивного умовиводу, в якому висновок роблять на підставі відбору необхідних та виключення випадкових ознак:

а) наукова індукція; б) статистична індукція; в) популярна індукція; г) математична індукція.

Як називається метод наукової індукції, згідно з яким, якщо зміна одного явища настає після зміни тільки іншого явища, то ці явища перебувають у причинному зв'язку одне з одним?

а) метод залишків; б) метод супровідних змін; в) метод єдиної схожості; г) метод єдиної відмінності.

Які умовиводи належать до правдоподібних?

а) дедуктивні; б) індуктивні; в) умовиводи логіки висловлювань; г) умовиводи логіки предикатів.

На розвиток якої логіки найбільше вплинули Ф. Бекон і Дж. С. Мілль?

а) дедуктивної логіки; б) індуктивної логіки; в) логіки класів; г) логіки понять.

На які види поділяють неповну індукцію?

а) наукова і статистична; б) статистична і популярна; в) наукова, статистична, популярна; г) наукова і популярна.

Як називається умовивід, в якому висновок про який-небудь клас предметів робиться на підставі інформації про частоту розподілу деякої ознаки для даного класу предметів?

а) популярна індукція; б) статистична індукція; в) наукова індукція; г) математична індукція.

Що визначають так: «Якщо два чи більше випадків досліджуваного явища схожі між собою тільки в одній обставині, то вона, ймовірно, є причиною цього явища»?

а) метод залишків; б) метод супровідних змін; в) метод єдиної схожості; г) метод єдиної відмінності.

Згідно з яким методом наукової індукції, якщо відомо, що причиною досліджуваного явища не є жодна з необхідних для нього обставин, крім однієї, то ймовірно, що саме ця обставина є причиною цього явища?

а) метод залишків; б) метод супровідних змін; в) метод єдиної схожості; г) метод єдиної відмінності.

На які види поділяють умовиводи за аналогією?

а) аналогію повну і аналогію неповну; б) аналогію конструктивну і аналогію деструктивну; в) аналогію понять і аналогію суджень; г) аналогію властивостей і аналогію відношень.

Як називається логічна помилка в індуктивних умовиводах?

а) хибна підстава; б) не слідує; в) постішне узагальнення; г) тавтологія.

Як підвищити надійність індуктивних умовиводів?

а) розглядати більше випадків; б) більш чітко слідувати законам логіки; в) намагатися індукцію замінити на дедукцію; г) намагатися індукцію замінити на аналогію.

Чи може теза бути сформульована у вигляді запитання?

а) так; б) ні; в) можливо, що так; г) можливо, що ні.

Яке з наведених правил щодо аргументів сформульоване на основі закону достатньої підстави?

а) аргумент має бути сформульовано точно і однозначно; б) аргументи для обґрунтування істинності чи хибності тези не мають суперечити один одному; в) аргументи мають бути доведеними незалежно від тези; г) аргументи мають бути істинні.

Як називається процес обґрунтування певного положення з метою переконання в його істинності чи хибності?

а) пошук фактів; б) посилання на авторитети; в) доведення; г) аргументація.

Що входить у структуру спростування?

а) суб'єкт, предикат, зв'язка; б) засновок, висновок, правила виведення; в) теза, аргументи, демонстрація; г) індукція, дедукція, аналогія.

Що таке теза?

а) висловлювання, істинність якого не потрібно доводити; б) висловлювання, яке не потребує спростування; в) висловлювання, істинність якого треба довести; г) висловлювання, яке треба довести або спростувати.

Що є аргументом у неформальному доведенні?

а) тотожно-істинна формула; б) факт; в) виконувана формула; г) метафора.

Як називається твердження, що не потребує доведення?

а) теза; б) закон; в) аксіома; г) факт.

Вкажіть, що таке апагогічне доведення?

а) пряме доведення; б) критика демонстрації; в) доказ «від супротивного»; г) розділове доведення.

В якому з варіантів правильно визначено спростування демонстрації?

а) аргумент є недоведеним; б) $((A \vee B) \wedge \neg A) \rightarrow B$; в) «не слідує»; г) «хибна підстава».

Вкажіть, вид доведення, в результаті якого з тези виводять наслідки, які суперечать істині?

а) доказ «від супротивного»; б) спростування демонстрації; в) розділове доведення; г) «зведення до абсурду».

Яке з наведених правил щодо аргументів сформульоване на підставі закону несуперечності?

а) аргумент має бути сформульовано точно і однозначно; б) аргументи для обґрунтування істинності чи хибності тези не мають суперечити один одному; в) аргументи мають бути доведеними незалежно від тези; г) аргументи мають бути достатніми для обґрунтування тези.

Яка помилка виникає при порушенні правил щодо аргументів?

а) «аргумент до людини»; б) «аргумент до публіки»; в) «не слідує»; г) помилка «замкненого кола».

Який із наведених прийомів ведення суперечки є коректним?

а) погрози; б) аргумент до жалю; в) аргумент до публіки; г) перекладання тягара доведення на вашого співрозмовника.

Як називається прагнення зіграти на певних стереотипах, національних чи расових забобонах аудиторії, що слухає суперечу?

а) аргумент до публіки; б) аргумент до людини; в) аргумент до маси; г) аргумент до жалю.

Як називають свідомо зроблені логічні помилки?

а) паралогізми; б) парадокси; в) софізми; г) імовірнісні умовиводи.

Як називається обговорення певної проблеми різними індивідами з метою спільного пошуку істини?

а) полеміка; б) сварка; в) дискусія; г) монолог.

З чого складається структура суперечки?

а) предмет, мета, методи; б) теза, аргументи, демонстрація; в) висновки, засновки, правила виведення; г) суб'єкт, предикат, логічна зв'язка.

Як називаються суперечки, які орієнтовані на досягнення певного соціально вагомого результату?

а) ігрові; б) ділові; в) пізнавальні; г) не публічні.

Дотримання якого закону логіки в суперечці вимагає від її учасників шукати компромісу в тих ситуаціях, у яких він є неможливим?

а) тотожності; б) несуперечності; в) виключеного третього; г) достатньої підстави.

Дотримання якого закону логіки в суперечці вимагає від її учасників не приймати на віру недоведені твердження опонентів?

а) тотожності; б) несуперечності; в) виключеного третього; г) достатньої підстави.

Який із наведених прийомів ведення суперечки є коректним?

а) аргумент до сили; б) аргумент до жалю; в) ефект раптовості; г) образливі жести.

Як називаються найбільш загальні принципи обґрунтування власної позиції в суперечці?

а) стратегія; б) тактика; в) концептуалізація; г) ідеалізація.

Що застосовують, цитуючи вагоме в певній галузі джерело?

а) аргумент до публіки; б) аргумент до марнославства; в) аргумент до маси; г) аргумент до авторитету.

Як називається сукупність сучасних логічних теорій, предметом аналізу яких є міркування, які є безпосередньо пов'язані з практичними діями людей, що цілеспрямовано націлені на досягнення поставленої мети?

а) модальна логіка; б) багатозначна логіка; в) практична логіка; г) паранесуперечлива логіка.

Як називається зміна, яка спричиняється певним суб'єктом у світі в логіці дії?

а) дія; б) недія; в) мета; г) результат.

Як називається логічна теорія, яка аналізує такі висловлювання, що описують проблемну ситуацію, в якій необхідно зробити вибір між декількома альтернативами?

а) логіка дії; б) логіка переваг; в) логіка вибору і прийняття рішення; г) логічна прагматика.

Як називається рішення, коли людина не може належно оцінити ситуацію і спрогнозувати її результат?

а) надійним; б) безтідставним; в) ризикованим; г) конфліктним.

Як називаються стислі, алегоричні описи подій, що їх треба відгадати?

а) кросворди; б) ребуси; в) загадки; г) анаграми.

Як називається особливий напрям логічних досліджень, який при аналізі структури висловлювань враховує не лише правила утворення суджень чи значення висловлювань, а й відношення між міркуваннями і тим, хто їх висловлює?

а) модальна логіка; б) багатозначна логіка; в) логічна прагматика; г) паранесуперечлива логіка.

Як називається мета, з якою вживають мовленнєвий акт?

а) локуція; б) іллокуція; в) перлокуція; г) емоційність.

Які види іллокутивної логіки виділяють?

а) переконання і впливу; б) конструктивну і маніпулятивну; в) формальну і неформальну; г) логічну й алогічну.

Як називається напрям сучасних логічних досліджень, у межах якого досліджують висловлювання, пов'язані з конкретними діями людей, намірами щось здійснити чи практично реалізувати?

а) логіка переваг; б) логіка оцінок; в) логіка вибору; г) логіка дії.

Як називається дія в єдності мотиву і наслідків, намірів і справ, мети і засобів у логіці дій?

а) поведінка; б) ціль; в) вчинок; г) об'єкт дії.

На які види поділяють умови виконання дії в логіці дії?

а) необхідні і достатні; б) сприятливі і несприятливі; в) прості і складні; г) послідовні і непослідовні.

Який із термінів позначає альтернативу?

а) мета; б) бездіяльність; в) дилема; г) результат.

Як називається рішення, коли людина робить ймовірну оцінку наслідків і здійснює певну дію?

а) надійне; б) безпідставне; в) ризиковане; г) конфліктне.

У межах якого напрямку логічних досліджень творили Генрі Дьюдені, Льюїс Керролл, Мартін Гарднер, Раймонд Смалліан?

а) логіка дії; б) логіка вибору і прийняття рішення; в) логічна прагматика; г) логіка головоломок.

Як називається «складна загадка або задача, для розв'язання якої потрібна кмітливність»?

а) навчальна задача; б) рівняння; в) головоломка; г) математична тотожність.

Яка з формул зображає альтернативу?

а) $A \wedge B$; б) $A \rightarrow B$; в) $A \perp \neg A$; г) $B \rightarrow A$.

Назвіть раціональний принцип прийняття рішення:

а) невмотивованість; б) інтуїція; в) обґрунтованість; г) посилання на авторитет.

Як називаються рішення, які приймають у результаті обговорення групою людей певної складної задачі?

а) колегіальні; б) доцільні; в) індивідуальні; г) ефективні.

Що таке емпіричний процес прийняття рішень?

а) залучення інтуїції; б) спираючись на досвід; в) критичний спосіб прийняття рішення; г) апелювання до думки авторитетів.

Що називають визначеними, невизначеними чи ризикованими обставинами, за яких приймається рішення?

а) особисті оцінки; б) середовище прийняття рішень; в) інформаційні обмеження у поведінці; г) поведінка оточення.

Вкажіть ключове поняття стратегії в теорії ігор:

а) нульова сума; б) альтернатива; в) нормальна форма гри; г) мінімакс.

Хто розробив теорію ігор, методологію якої можна застосовувати для оптимізації прийняття рішень?

а) Платон і Арістотель; б) Дж. фон Нойман і О. Моргенштерн; в) І. Г. фон Врітт і Я. Хінтікка; г) Дж. Буль і Г. Фреге.

Що є першим етапом успішної реалізації ефективної роботи?

а) ідентифікація того, чим управляти; б) постановка мети; в) опрацювання наявної інформації; г) прийняття рішення.

Ким уперше було сформульовано принцип ввічливості ефективної комунікації?

а) П. Грайсом; б) Я. Хінтіккою; в) Дж. Лічем; г) М. Поповичем.

Сутність якої максими розкриває твердження «Не відхиляйся від темп»?

а) максими якості: істини; б) максими кількості: інформації; в) максими відношення: доцільності; г) максими способу: ясності.

Що визначають, як «сукупний результат творчого процесу (суб'єкта) та дій колективу (об'єкта управління) для вирішення конкретної ситуації, що виникла у зв'язку з функціонуванням системи»?

а) управління; б) рішення; в) менеджмент; г) управлінське рішення.

Що належить до негативних моментів колегіального прийняття рішень?

а) незначна роль керівника; б) авторитаризм керівника; в) ймовірність виникнення конфліктних ситуацій; г) мала ефективність.

На які види поділяють рішення за часом дії?

а) економічні, соціальні, технічні; б) директивні, нормативні; в) стратегічні, тактичні, оперативні; г) внутрішнього спрямування, зовнішнього спрямування.

На які види поділяють усю множину логічних методів оптимізації прийняття рішень?

а) евристичні й алгоритмічні; б) евристичні й теоретико-ігрові; в) теоретичні й ігрові; г) ігрові й евристичні.

Який метод розглядає будь-яку ймовірність розвитку подій за одним із трьох напрямів – оптимістичним, песимістичним і найвірогіднішим?

а) метод інверсії; б) метод «конференції ідей»; в) метод «чорної дошки»; г) метод сценаріїв.